

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
gminy Strzegowo**

Sierpień 2014 rok

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	3
Podstawa prawna.....	4
Zakres prognozy	5
1. Informacja o zawartości, głównych celach projektu <i>zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo</i> oraz jego powiązania z innymi dokumentami	6
2. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu <i>prognozy</i>	11
3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu <i>zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo</i> oraz częstotliwości jej przeprowadzania.....	12
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	13
5. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektu <i>zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo</i>	13
5.1. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska	13
5.2. Walory przyrodnicze.....	19
5.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	21
6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	23
7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody	24
8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	27
9. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	31
10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.....	39
11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie	41
12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	42

Wprowadzenie

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy wynika z przepisu art. 51 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.). Niniejsze opracowanie przygotowano zostało dla potrzeb zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo. W dalszej części opracowania zastosowane zostały skróty:

- *zmiana studium* – w odniesieniu do projektu *zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo*, którą dokonuje się w oparciu o uchwałę nr XXXVII/218/2013 Rady Gminy Strzegowo z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo przyjętego uchwałą nr XXIV/139/2012 z dnia 28 listopada 2012 roku,
- *prognoza* – w odniesieniu do niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko projektu *zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo*.

Zakres przestrzenny opracowania obejmuje obszar w miejscowości Strzegowo – teren zabudowy produkcyjno-magazynowej na cele zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej (teren działek o nr ewidencyjnych 335/1, 335/2, 331/10, 331/12, 337, 711/1 w obrębie geodezyjnym Strzegowo Osada). Uwzględnia również powiązania z sąsiednimi terenami w zakresie m. in. systemu obszarów objętych ochroną prawną, ciągłości powiązań przyrodniczych oraz przepływu zanieczyszczeń. Ważnym odniesieniem dla sporządzanej *prognozy* jest prognoza oddziaływania na środowisko opracowana w maju 2012 roku do projektu poprzedniego, obowiązującego obecnie studium (zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo przyjętego uchwałą nr XVII/95/2000 Rady Gminy Strzegowo z dnia 25 lutego 2000 roku sporządzonego w oparciu o ustawę z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym) oraz prognozy oddziaływania na środowisko sporządzone na potrzeby miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w miejscowości Strzegowo:

- przeznaczenia terenów we wsi **Strzegowo**, Unierzyż i Kuskowo pod budowę zbiornika retencyjnego (uchwała nr XXIX/194/98 Rady Gminy Strzegowo z dn. 18 czerwca 1998 r.);

- pojedynczych działek we wsi Dalnia, Niedzbórz, Prusocin, Rydzyn Włociański, **Strzegowo** (pod zabudowę mieszkaniową oraz przemysł i usługi), Kowalewko, Marysinek i Wola Kanigowska (uchwała nr XXIX/165/2001 Rady Gminy Strzegowo z dn. 10 kwietnia 2001 r.);
- zalesień w miejscowościach Augustowo, Budy Sułkowskie, Chądzyny Kuski, Czarnocin, Czarnocinek, Dąbrowa, Drogiszka, Gielczyn, Giżyn, Ignacewo, Kowalewko, Łebki, Marysinek, Mączewo, Mdzewo, Mdzewko, Niedzbórz, Prusocin, Rydzyn Włociański, **Strzegowo Osada, Strzegowo Wieś**, Sułkowo Borowe, Topolewszczyzna, Unikowo, Wola Kanigowska i Zabiele (uchwała nr XXIII/145/2004 Rady Gminy Strzegowo z dn. 21 grudnia 2004 r.);
- terenów zabudowanych i przeznaczonych pod zabudowę w miejscowości **Strzegowo** (uchwała nr XXXVIII/235/2006 Rady Gminy Strzegowo z dn. 31 maja 2006 r.).

Zgodnie bowiem z art. 52 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania¹.

Podstawa prawna

Podstawę prawną sporządzenia niniejszej *prognozy* stanowią:

- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., Nr 199, poz.1227 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz.1220 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. Nr 0, poz. 647 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397) ze zmianami

¹ W opracowaniu uwzględniono również raporty o oddziaływaniu inwestycji na środowisko sporządzone m. innymi dla budowy zbiornika wodnego „Strzegowo - Unierzyż” na rzece Wkrze (A. Gmurczyk, M. Lis, 2009 r.) oraz rozbudowy drogi krajowej nr 7 do parametrów drogi ekspresowej na odcinku od granicy woj. warmińsko-mazurskiego do początku obwodnicy Płońska (Biuro Planowania Rozwoju Warszawy, S.A., Warszawa, maj 2008 r.).

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z dnia 17 lipca 2013 roku).

Zakres prognozy

Niniejsza *prognoza* uwzględnia wymogi art. 51 ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) tj.:

a) zawiera:

- ustalenia i główne cele projektu *zmiany studium* oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje dotyczące możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące metod analizy skutków realizacji analizowanej *zmiany studium* oraz częstotliwości jego przeprowadzania,
- streszczenie w języku niespecjalistycznym,

b) określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz jego potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania,

c) przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- możliwości rozwiązań alternatywnych biorąc pod uwagę cele i zasięg przestrzenny dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000.

Zakres i stopień szczegółowości niniejszej prognozy, wykonanej na potrzeby zmiany *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo*, uzgodniony został z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo znak: WOOS-I.411.89.2014.AWI z dnia 23 kwietnia 2014 r.) i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Mławie.

1. Informacja o zawartości, głównych celach projektu zmiany *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo* oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo, przyjętego uchwałą nr XVII/95/2000 Rady Gminy Strzegowo z dnia 25 lutego 2000 roku i sporządzonego w oparciu o ustawę z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1994 r. Nr 15 poz. 135 z późn. zm.), zmienionego uchwałą nr XXIV/139/2012 z dnia 28 listopada 2012 roku i przygotowanego w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, z 2003r. poz. 717 z późn. zm.), jest sporządzana w związku z uchwałą nr XXXVII/218/2013 Rady Gminy Strzegowo z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo*.

Studium stanowi podstawowy dokument planistyczny określający zasady polityki przestrzennej w gminie, kierunki przestrzennych przemian, jak również przekształceń układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej na obszarze całej gminy. Postępujący rozwój społeczno-gospodarczy gminy Strzegowo a także zainteresowanie zmianą zagospodarowania działek nr 335/1, 335/2, 331/10, 331/12, 337, 711/1 w miejscowości gminnej (obręb geodezyjny Strzegowo Osada) z terenu zabudowy produkcyjno-magazynowej na cele zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej, spowodowały konieczność zmiany ustaleń w zakresie zagospodarowania przestrzennego tej części gminy. Sporządzana obecnie *zmiana studium*:

- jest pochodną przekształceń własnościowych terenów (po SKR, zlewni mleka),
- wynika z potrzeby dostosowania przeznaczenia terenów do pełnionych obecnie funkcji w miejscowości Strzegowo, która traktowana jako zespół urbanistyczny wsi Strzegowo Osada i Strzegowo Wieś, stanowi główny ośrodek obsługi ludności gminy (wielofunkcyjny ośrodek mieszkaniowo-usługowy z obiektami działalności gospodarczej). Zlokalizowane są tu usługi administracji, oświaty, wychowania przedszkolnego, handlu, kultu religijnego, kultury i sportu,

- pozwoli spełnić oczekiwania wnioskodawców, przy zachowaniu wysokich standardów życia mieszkańców oraz podstawowych zasad ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony cennych przyrodniczo i krajobrazowo obszarów.

Projekt *zmiany studium* obejmuje ujednolicony tekst, który składa się z dwóch części, tj. części I - Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy oraz części II - Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy. Integralną część dokumentu stanowią załączniki graficzne wykonane w skali 1: 25 000 do każdej części tekstowej. W części I. jedynie w pkt. 7 wprowadzony został zapis o istnieniu we wsi Mdzewo zakładu zaliczonego do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz w pkt.15 wprowadzono zadania ujęte w przyjętym uchwałą nr 180/2014 z dnia 7.07.2014 roku Sejmiku Województwa Mazowieckiego Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego odnoszące się do gminy Strzegowo. Zmian dokonano w II części studium (Kierunki zagospodarowania przestrzennego) wprowadzając odpowiednie zapisy w tekście oraz na rysunku. W części I Studium (Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego) uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego ujęte w dokumencie Studium przyjętym w 2012r. nie uległy zmianom, które miałyby wpływ na strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy.

W procesie przygotowywania projektu *zmiany studium* uwzględnione zostały dokumenty planistyczno-programowe dotyczące obszaru gminy, powiatu mławskiego oraz województwa mazowieckiego. Ważne znaczenie w aspekcie zagospodarowania przestrzennego gminy mają dokumenty:

Program ochrony środowiska gminy Strzegowo - dokument przyjęty przez Radę Gminy Strzegowo w dniu 3 października 2007 r. uchwałą nr X/75/2007 określa warunki niezbędne dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, którymi są: ochrona środowiska przyrodniczego, rozwój gospodarczy, ład przestrzenny oraz warunki społeczne. Z punktu widzenia środowiska przyrodniczego zrównoważony rozwój polega przede wszystkim na dążeniu do: zachowania możliwości odtwarzania się zasobów naturalnych, racjonalnego użytkowania zasobów nieodnawialnych i zastępowania ich substytutami, ograniczania uciążliwości dla środowiska i nieprzekraczania granic wyznaczonych jego odpornością, zachowania różnorodności biologicznej, zapewnienia obywatelom bezpieczeństwa ekologicznego oraz tworzenia podmiotom gospodarczym warunków do uczciwej konkurencji w dostępie do ograniczonych zasobów i możliwości odprowadzania zanieczyszczeń. W programie sporządzonym na horyzont roku 2015, określone zostały:

- cel nadrzędny: Wysoka jakość środowiska warunkiem zrównoważonego i dynamicznego rozwoju gminy Strzegowo,
- cele ekologiczne, harmonogram realizacji zadań ekologicznych, potrzebne środki finansowe, instrumenty realizacji programu oraz formy kontroli jego realizacji.

Program ochrony środowiska dla powiatu mławskiego na lata 2012-2015 z uwzględnieniem lat 2016-2019 - dokument przyjęty przez Radę Powiatu Mławskiego Uchwałą nr XXII/169/2012 z dnia 29.11.2012 roku. Stanowi trzecią edycję dokumentu programowego określającego zadania w zakresie ochrony środowiska na terenie powiatu i jest aktualizacją dokumentu przyjętego w 2008 r. z uwzględnieniem analizy i wniosków zawartych w raporcie z realizacji programu dotychczasowego. Ponieważ gmina Strzegowo jest największą z gmin powiatu mławskiego (zajmuje powierzchnię 21 421 ha), stąd ustalenia programu odnoszą się w znacznej części do jej obszaru. W diagnozie stanu istniejącego uwzględniono m. innymi:

- elementy infrastruktury technicznej, w tym elektrownie wiatrowe z uwagi na występowanie obszarów o korzystnej sile wiatru,
- oczyszczalnie ścieków w powiecie mławskim (wg stanu na 31.12.2010 r.), w tym oczyszczalnię mechaniczno biologiczną zarządzaną przez Zakład Komunalny Strzegowo z roczną ilością ścieków 110 tys. m³/rok odprowadzanych do Wkry,
- zasoby kopalin (w gminie Strzegowo złoża piasków i żwirów: Aleksandrowo, Dálnia, Dąbrowa, złoża piasków Drogiszka oraz piaski kwarcowe do produkcji cegły wapienno-piaskowej – złoża Augustowo),
- przyrodnicze obszary chronione, w tym Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu o powierzchni całkowitej 97 910,4 ha, który w powiecie mławskim obejmuje gminy: Stupsk, Radzanów i Strzegowo,
- potencjalne złoża ropy naftowej i gazu ziemnego (w latach 2010 – 2011 Minister Środowiska udzielił trzem podmiotom gospodarczym koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego na terenie pięciu gmin powiatu mławskiego - Radzanów, Strzegowo, Szreńsk, Stupsk i Wiśniewo),
- zagrożenia naturalne, w tym pożary. Według danych Powiatowej Komendy Państwowej Straży Pożarnej w Mławie w I półroczu 2012 roku na terenie powiatu powstało ogółem 499 zdarzeń, w tym 190 pożarów. Najwięcej pożarów powstało na terenie miasta Mława i gmin: Strzegowo, Szydłowo i Lipowiec Kościelny. Ze względu na charakter zabudowy największe zagrożenie występuje w miejscowościach o zwartej zabudowie.

Szczególnie zagrożone są także gospodarstwa rolne, w których przechowuje się duże ilości suchych pasz (siano, słoma).

- gospodarka odpadami komunalnymi, z uwzględnieniem aktualnego modelu zbierania i transportu, który oparty jest na zasadach wolnorynkowych. Pomimo, iż wszyscy mieszkańcy mają możliwość zorganizowanego pozbywania się wytwarzanych przez siebie odpadów, w poszczególnych gminach od 5 do 35% mieszkańców z tej możliwości nie korzysta. Świadczy o tym również mała ilość odpadów zebrana w niektórych gminach powiatu - w gminie Strzegowo odebrano w 2010 r. jedynie 15 Mg odpadów komunalnych. W niewielkim zakresie prowadzona jest także selektywna zbiórka odpadów. Na terenie poszczególnych gmin powiatu mławskiego w latach 2009-2010 selektywnej zbiórki odpadów nie prowadziły jedynie trzy gminy: Radzanów, Szreńsk i Strzegowo.

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze przyjęte zostało uchwałą nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. Stanowi odpowiedź na wyzwania, którym musi sprostać województwo, aby podnieść jakość życia, ograniczyć wykluczenie społeczne i bezrobocie, realizować politykę spójności terytorialnej oraz politykę inteligentnego i zrównoważonego rozwoju. W dokumencie uwzględniono doświadczenia z realizacji poprzednich strategii oraz problemy, które ujawniły się w trakcie poprzedniego i bieżącego okresu programowania. Głównym celem strategii jest spójność terytorialna, rozumiana jako zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim oraz wzrost znaczenia Obszaru Metropolitalnego Warszawy w Europie, co w konsekwencji przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe poprzez przyspieszenie wzrostu gospodarczego, generowanego przez rozwój produkcji i przemysłu ukierunkowanego na eksport, szczególnie w branży zaawansowanych technologii. Przyjęte cele i podporządkowane im działania zapewniają zgodność pomiędzy różnymi dokumentami, przy zachowaniu autonomii samorządu województwa. Obszary, w których występują problemy będące barierą rozwoju regionu wyznaczone zostały w strategii jako obszary strategicznej interwencji (OSI). W województwie mazowieckim na poziomie regionalnym zostały wyznaczone dwa typy OSI: problemowe (ostrołęcko-siedlecki, płocko-ciechanowski i radomski) oraz bieguny wzrostu, którym jest Obszar Metropolitalny Warszawy. Gmina Strzegowo znajduje się w płocko-ciechanowskim obszarze strategicznej interwencji, wobec którego prowadzona polityka ma na celu wzmocnienie istniejącego potencjału rozwojowego, w tym zwłaszcza przemysłowego (podniesienie znaczenia wiodących branż w gospodarce).

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego uchwalony przez Sejmik Województwa uchwałą nr 180/14 z dnia 7 lipca 2014 roku stanowi aktualizację planu województwa z 2004 roku. Jest dokumentem wyrażającym politykę przestrzenną samorządu województwa mazowieckiego, a zarazem przestrzennym układem odniesienia dla Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku, w którym wśród głównych założeń znajduje się:

- rozmieszczenie w przestrzeni inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w oparciu o cele i zasady zagospodarowania przestrzennego województwa,
- ukierunkowanie działań dotyczących rozwoju gospodarczego, kultury i ochrony środowiska, poprzez uwzględnianie uwarunkowań, szans i zagrożeń wynikających ze zróżnicowanych cech przestrzeni województwa,
- oddziaływanie na zachowania przestrzenne podmiotów gospodarujących w przestrzeni, by były one zgodne z ogólnymi celami rozwoju województwa.

W oparciu o ustalenia planu wyznaczane są m.in. inwestycje do kontraktu terytorialnego, a także strategicznej oceny wniosków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego. Na jego podstawie uzgadniane są również projekty dokumentów planistycznych na poziomie gmin. W planie uwzględniony został przebiegający m/innymi przez teren gminy Strzegowo gazociąg tranzytowy wysokiego ciśnienia DN 1400 „Jamał” oraz szlak kajakowy Wkra. Do najważniejszych zadań i działań warunkujących realizację koncepcji systemu transportowego Mazowsza w zakresie transportu drogowego należy między innymi budowa drogi ekspresowej S7 Gdańsk-Warszawa-Kraków wraz z budową obwodnic (w tym miejscowości: Strzegowo i Unierzyż), ujęta w polityce poprawy dostępności i efektywności transportowej województwa (polityka 2.3.). Innym zadaniem mającym bezpośrednie odniesienie do terenu gminy Strzegowo jest budowa zbiornika wodnego Strzegowo-Unierzyż na rzece Wkrze oraz rewitalizacja/modernizacja obszarów mokradłowych o powierzchni > 500 ha w rejonie miejscowości Kowalewko, w celu zmniejszenia narastającego deficytu wód powierzchniowych – zgodnie z opracowanym Programem małej retencji dla województwa mazowieckiego.

Program ochrony środowiska województwa mazowieckiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy do 2018 r. przyjęty został przez Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwałą nr 104/12 z dnia 13 kwietnia 2012 roku. Jest to trzeci program ochrony środowiska jaki powstał dla Mazowsza. Program uwzględnia najważniejsze uwarunkowania środowiskowe wynikające z opracowań strategicznych, określa konieczne przedsięwzięcia oraz szacunkowe koszty niezbędne do ich wykonania.

Program wskazuje realizatorów poszczególnych działań. Stanowi politykę ekologiczną województwa mazowieckiego i sporządzony został w układzie zbliżonym do układu Polityki ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.

Program zwiększania lesistości dla województwa mazowieckiego do roku 2020 – uchwalony został przez Sejmik Województwa w dniu 19 lutego 2007 roku. Dokument ten stanowi realizację jednego z priorytetowych zadań wojewódzkiego programu ochrony środowiska i materiał wyjściowy do rozpoznania uwarunkowań przyrodniczych i społeczno – gospodarczych. Nakreśla docelową wizję systemu obszarów leśnych Mazowsza, a także wskazuje konkretną przestrzeń, w obrębie której samorządy gminne mogłyby i powinny rozważać zmianę przeznaczenia gruntów w tym kierunku. Wdrożenie tego programu przyczyni się do osiągnięcia wskaźnika lesistości regionu do około 25% w 2020 roku. Zgodnie z założeniami, lokalizacja zalesień powinna zapewniać zmniejszenie rozdrobnienia i rozproszenia kompleksów leśnych. Zalesianie gruntów porolnych ma sprzyjać tworzeniu zwartych kompleksów leśnych oraz spójnego systemu przyrodniczego łącznie z innymi obszarami o funkcjach ekologicznych. Powinno również uwzględniać tworzenie korytarzy ekologicznych pomiędzy dużymi kompleksami leśnymi.

2. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko projektu *zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo* założono, tak jak w przypadku obowiązującego obecnie Studium (przyjętego uchwałą Rady Gminy Strzegowo nr XXIV/139/2012 z dnia 28 listopada 2012 roku), że odniesieniem dla przeprowadzanych analiz będą:

- rozpoznanie i charakterystyka stanu oraz funkcjonowania środowiska w zakresie: poszczególnych elementów przyrodniczych i ich wzajemnych powiązań, dotychczasowych zmian w środowisku, struktury przyrodniczej obszaru oraz powiązań przyrodniczych obszaru z jego szerszym otoczeniem, zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych oraz ich ochrony prawnej, jakości środowiska oraz jego zagrożeń.
- uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu, w tym: stan środowiska przyrodniczego (ukształtowanie powierzchni, budowa geologiczna, gleby, warunki agroekologiczne, stosunki wodne, surowce mineralne, warunki klimatyczne, szata roślinna, przyrodnicze obszary i obiekty chronione) określone w części I obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo (2012 rok).

Przy sporządzaniu *prognozy* zastosowano metody: opisową, analogii środowiskowych oraz prognozowania. Metodę opisową wykorzystano analizując głównie stan środowiska, natomiast metodę analogii środowiskowych do analizy potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji opracowywanej obecnie *zmiany studium*. Metoda analogii środowiskowych opiera się na założeniu, iż procesy zachodzące obecnie w środowisku będą dalej występować, może zmienić się jedynie ich intensywność. Na tej podstawie przewiduje się przemiany środowiska tj. zachowania i reakcje środowiska na zadany czynnik. Przy ocenie możliwych przemian poszczególnych elementów środowiska oraz środowiska jako całości założono pełną realizację ustaleń *zmiany studium*, które z założenia nie mają określonego horyzontu czasowego i w związku z tym mogą być realizowane sukcesywnie, w dłuższej perspektywie czasowej. Ze względu na odległy horyzont czasowy realizacji ustaleń *zmiany studium* oraz ich ogólny charakter, bardzo utrudnione jak i obciążone poważnym błędem byłoby wykonanie oceny o dużej szczegółowości, a tym bardziej zastosowanie do analizy metod ilościowych. Prognozowane skutki realizacji poszczególnych zamierzeń (funkcji) dotyczą nie tylko terenów objętych projektem *zmiany studium*, ale również terenów sąsiednich.

3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu *zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo* oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Ponieważ studium jest dokumentem planistycznym o charakterze strategicznym, nie jest aktem prawa miejscowego. Poszczególne przekształcenia w zagospodarowaniu przestrzennym mogą nastąpić po uchwaleniu planów miejscowych, w których można ustalić metody kontroli skutków ich realizacji. Skutki realizacji postanowień **całego** projektu *zmiany studium*, zwłaszcza w zakresie zagospodarowania przestrzennego terenów miejscowości gminnej, można analizować następującymi metodami:

- prowadzenie rejestru miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- rejestrowanie wniosków dotyczących sporządzenia miejscowych planów lub ich zmiany,
- prowadzenie rejestru wydanych decyzji o warunkach zabudowy, w przypadku braku planu miejscowego,
- analiza zmian w dotychczasowym użytkowaniu terenu (użytki rolne, leśne, tereny zadrzewione, tereny osiedlowe i komunikacyjne).

Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, powinna być wykonana przynajmniej 1 raz na 4 lata.

Wskazana jest również obserwacja zmian jakości poszczególnych komponentów środowiska (m.in. powietrze, wody powierzchniowe, wody podziemne, gleby, klimat akustyczny) w oparciu o coroczne dane uzyskane z państwowego monitoringu środowiska² oraz raporty z wykonania Programu ochrony środowiska gminy Strzegowo sporządzane w cyklu 2 letnim. W najszerszym zakresie monitoring stanu środowiska prowadzony jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie oraz w odniesieniu do poszczególnych zagadnień/dziedzin (ochrona przyrody, klimat, gospodarka wodna, ochrona złóż kopalin) przez wiele instytucji, w tym: Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, Lasy Państwowe, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, Państwowy Instytut Geologiczny. Zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Strzegowo następować będą sukcesywnie po uchwaleniu obecnie opracowywanego dokumentu.

4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Położenie geograficzne gminy Strzegowo oraz charakter inwestycji proponowanych w projekcie *zmiany studium* wyklucza jakiekolwiek transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Oddziaływanie na środowisko, wykraczające w niewielkim zakresie na obszar gmin sąsiednich, dotyczyć będzie inwestycji realizowanych poza terenem, którego dotyczy zasadnicza *zmiana studium*, tj.:

- przewidywanej modernizacji drogi krajowej nr 7 do parametrów drogi ekspresowej,
- zmiany stosunków wodnych w części zlewni rzeki Wkry związanych z realizacją planowanego zbiornika wodnego Strzegowo-Unierzyż.

5. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektu *zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo*

5.1. Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego w niniejszej *prognozie* obejmuje przede wszystkim komponenty środowiska mające znaczenie dla warunków życia człowieka i rozwoju gospodarczego oraz uwzględnia obszary o wysokich walorach przyrodniczych, które stanowią ważne uwarunkowania rozwoju.

² Zgodnie z ustawą o Inspekcji Ochrony Środowiska monitoring ten stanowi system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska i realizowany jest w sieciach krajowej, regionalnej i lokalnych

Według klasyfikacji fizyczno-geograficznej J. Kondrackiego miejscowość gminna Strzegowo leży w makroregionie Nizina Północnomazowiecka (318.6), we wschodniej części jednostki fizyczno-geograficznej zwanej Równiną Raciąską (318.62). Jest to mezoregion położony na przedpolu zasięgu ostatniego zlodowacenia, na szlaku odpływu wód glacialnych, pokryty przeważnie piaskami, spod których miejscami odsłaniają się gliny morenowe. Charakteryzuje go dość znaczne zróżnicowanie hipsometryczne i genetyczne form rzeźby terenu, gdzie głównym czynnikiem kształtującym rzeźbę terenu była akumulacyjno-erozyjna działalność lodowca i wód płynących sprzed czoła lodowca. Obszar ten kształtował się podczas deglacjacji zlodowacenia środkowopolskiego, a następnie podlegał intensywnym procesom, których duże natężenie miało miejsce podczas kolejnego zlodowacenia – zlodowacenia północnopolskiego.

W granicach Strzegowa występują dwie podstawowe jednostki geomorfologiczne, jest to równina denudacyjna oraz dolina Wkry, która ukształtowała się wykorzystując obniżenie poziomu erozyjno-denudacyjnego wód roztopowych. Równina denudacyjna - płaska lub lekko falista zajmuje przeważającą część powierzchni miejscowości gminnej (i całej gminy Strzegowo). W jej obrębie wyróżnić można sandr (w części północno-wschodniej Strzegowa), którego falista powierzchnia wznosi się na wysokość 117,3 m n.p.m. i opada ku południowi do około 110 m n.p.m. Deniwelacje i niekiedy dość strome spadki wynikają z wytopienia się martwych lodów, na których sandr był akumulowany.

Powierzchnię równiny urozmaicają pokrywy piasków eolicznych o urozmaiconej mikrorzeźbie w części wschodniej oraz obniżenia wytopiskowe powstałe z wytopienia martwych lodów, które zostały później wypełnione osadami jeziornymi i torfami - w południowo-zachodniej części Strzegowa. Najmłodszym fragmentem równiny denudacyjnej jest poziom erozyjno-denudacyjny – płaska powierzchnia o nieznacznych deniwelacjach tworząca najwyższy taras rzeki Wkry, położony około 3-8 m ponad poziom wody w rzece. Jej geneza związana jest z erozją wód roztopowych w schyłkowej fazie deglacjacji, kiedy wytopiły się martwe lody zalegające strefę czołowo-morenową i jej przedpole (poza miejscowością gminną, w północnej i północno-wschodniej części gminy Strzegowo).

Dolina rzeki Wkry, na fragmentach antropogenicznie przekształcona, rozszerza się w rejonie Strzegowa do około 1200 m. Obejmuje koryto rzeki wraz z tarasem zalewowym będącym na analizowanym obszarze najmłodszą formą morfologiczną. Samo koryto Wkry na większej części doliny jest meandrujące i tworzy na zewnętrznych łukach strome brzegi o wysokości 2-5 m (przeciwny brzeg jest przeważnie płaski i zabagniony). Płaska powierzchnia tarasu urozmaicona licznymi zakolami i starorzeczami.

Analizowany teren objęty *zmianą studium* (działki o numerach ew. 335/1, 335/2, 331/10, 331/12, 337, 711/1) położony jest w obrębie płaskiej równiny denudacyjnej i charakteryzują go niewielkie deniwelacje:

- rzędne obszaru na północy zawierają się między 113,5 m n.p.m. a 115,0 m n.p.m.,
- wzdłuż zachodniej granicy występują minimalne spadki terenu - od 113,2 m n.p.m. w części południowej do 113,8 m n.p.m. - w części północnej,
- rzędne południowej części obszaru kształtują się w granicach od 112,8 m n.p.m. (najbardziej wysunięty na południe fragment obszaru) do 113,7 m n.p.m.,
- część wschodnia położona jest na wysokości od ok. 114 m n.p.m. do 115 m n.p.m.

Obszar gminy Strzegowo pokryty jest utworami czwartorzędowymi, reprezentowanymi przez osady plejstoceny: gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe, wodnolodowcowe i rzeczne oraz mułki i ropy zastoiskowe, tworzącymi naprzemianległe warstwy o zróżnicowanej miąższości i przestrzennym rozmieszczeniu. Z uwagi na duże deniwelacje powierzchni podczwartorzędowej (ponad 140 m) miąższość tych utworów jest bardzo zróżnicowana i w okolicach Strzegowa wynosi ponad 200 m³. Plejstoceny grunty rejonu miejscowości Strzegowo w większości charakteryzują korzystne parametry geotechniczne umożliwiające bezpośrednie posadowienie obiektów budowlanych.

Grunty spoiste wykształcone jako gliny, gliny piaszczyste i piaski gliniaste, lokalnie: gliny pylaste, pyły i pyły ilaste w większości umożliwiają bezpośrednie posadowienie obiektów (północno-zachodnia część miejscowości gminnej) a ich parametry wytrzymałościowe uzależnione są od ich wilgotności. Grunty sypkie budują między innymi znaczne partie sandru, w obrębie którego położony jest teren działek o nr ewidencyjnych 335/1, 335/2, 331/10, 331/12, 337, 711/1 w obrębie geodezyjnym Strzegowo Osada. Są to zróżnicowane osady, głównie piaski oraz piaski ze żwirami lodowcowe i wodnolodowcowe, stanowiące korzystne warunki dla zabudowy.

Generalnie, poziom wód gruntowych (przypowierzchniowy), jego zasobność oraz głębokość występowania uzależnione są od budowy geologicznej i rzeźby terenu. Ograniczenia budowlane wynikające z morfologii terenu sprowadzają się do wyeliminowania z zabudowy obszarów o dużych spadkach znajdujących się na fragmentach zbocza doliny Wkry. W całości nie nadają się do zabudowy grunty organiczne dna doliny rzeki Wkry, jej dopływów oraz obniż (torfy i namuły), znajdujące się poza terenem objętym *zmianą studium*. Dodatkowo z zabudowy eliminuje te obszary wysoki poziom wód gruntowych.

³ Strop utworów trzeciorzędowych w rejonie miejscowości gminnej zalega około 120 m p.p.t., gdzie wykształcony został głównie w postaci osadów ilastych (ropy pstry).

Rzeka Wkra ma największe znaczenie w uregulowaniu stosunków wodnych nie tylko miejscowości gminnej ale całej gminy Strzegowo, na której teren wpływa w rejonie Adamowa na 109+600 km biegu rzeki. Przepływa z północnego-zachodu na południowy-wschód, skręcając w rejonie miejscowości gminnej w kierunku południowym i wypływa w rejonie Giżyna na km 90+150. Przez większą część roku Wkra płynie swoim korytem, które jest wypełnione również przy stanach niskich. Przy większych przepływach – podczas wiosennych roztopów i letnich wezbrań, płynie całą szerokością doliny. W opracowanym studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi⁴ na zewnętrznych łukach meandrów Wkry zidentyfikowane zostały strefy zagrożenia osuwiskowego, gdzie tworzą się charakterystyczne strome, niekiedy urwiste, zerwy brzegowe o wysokości do 5 metrów. Przyczyną erozji brzegów są przede wszystkim nadmierne spadki doliny oraz dna. Największe zniszczenie brzegów powodują wody wielkie, które po wystąpieniu z koryta płyną całą doliną, a skracając swój bieg znacznie zwiększają spadek i prędkość wody. W w/w studium opracowanym dla rzeki Wkry określony został również zasięg przestrzenny zalewu w dolinie rzeki dla wód o przepływach o prawdopodobieństwie pojawiania się raz na 100 lat i raz na 20 lat. Pewnych zmian w reżimie wodnym rzeki, polegających na wyrównywaniu niskich stanów wody oraz wychwytywaniu i sterowaniu wodami powodziowymi można spodziewać się w przyszłości w związku z planowaną budową wielofunkcyjnego zbiornika retencyjnego na rzece Wkrze.

W Rozporządzeniu nr 4/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 10 lipca 2012 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć:

- jednolita część wód powierzchniowych (JCWP) Wkra od Mławki do Łydyni bez Łydyni (PLRW200019268599), w której zlewni położony jest teren objęty *zmianą studium*, uznana została za wody wrażliwe na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych;
- na terenie gm. Strzegowo, obręb geodezyjny Strzegowo Wieś (141305_2.0042) wskazany został jako obszar szczególnie narażony (OSN) na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzenia rolniczego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód należy ograniczyć.

⁴ Studium dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej – Etap I rzeka Wkra – Małopolska Grupa Geodezyjno-Projektowa S.A. – 2004.

Obecnie ponad połowę użytków rolnych na wyznaczonym OSN Wkra charakteryzuje wysokie zagrożenie wymywaniem związków azotu z profilu glebowego do płytkich wód podziemnych i do wód powierzchniowych. W celu ograniczenia negatywnego wpływu rolnictwa na jakość wód tego obszaru opracowany został Program działań dla OSN Wkra określony Rozporządzeniem nr 7/2013 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 8 maja 2013 r. w sprawie wprowadzenia programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych dla obszarów szczególnie narażonych Dopływy Narwi od Orzu do Pełty, Krępianka, Niestępówka, Pniewnik i **Wkra** (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 31 maja 2013 r., poz. 6184 z późn. zm.). W programie określone zostały rodzaje, terminy i okresy obowiązywania środków zaradczych na OSN, które w zakresie praktyki rolniczej skierowane są do stosowania przez prowadzących działalność rolniczą na tym obszarze. Celem programu jest zapobieganie pogorszeniu stanu wód oraz poprawa stanu wód, w których pogorszenie już nastąpiło (ich jakość spadła poniżej określonych prawem norm).

Od wrażliwości na zanieczyszczenia z powierzchni terenu, czyli od stopnia ich izolacji warstwami utworów słaboprzepuszczalnych zależy jakość wód podziemnych. Ponieważ obszar Strzegowa charakteryzuje średnia izolacja pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego od powierzchni⁵, wody podziemne wymagają ochrony. Cechuje je naturalnie podwyższona zawartość żelaza i manganu, co warunkuje konieczność procesów odżelaziania i odmanganiania wody. Wody te stanowią podstawę zaopatrzenia w wodę ludności gminy⁶. Są to wody związane z występowaniem na zmiennej głębokości międzymorenowych piasków i żwirów. Do najbardziej zasobnych w wody podziemne obszarów w gminie Strzegowo należy rejon doliny Wkry.

Wody z utworów czwartorzędowych w obrębie kopalnej doliny rzeki Wkry (Główny Zbiornik Wód Podziemnych wg A.S. Kleczkowskiego) ujmowane są otworami studziennymi na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę. Największe potencjalne wydajności możliwe do uzyskania z pojedynczego otworu (rzędu 100 m³/godz.) występują w zachodniej i południowej części gminy Strzegowo. Ujmowane warstwy wodonośne posiadają w większości dobrą lub średnią izolację od powierzchni.

⁵ W decyzji z 1997 roku w sprawie udzielenia pozwolenia wodno-prawnego na pobór wód podziemnych i eksploatację ujęcia wody składającego się z 3 studni głębinowych w Strzegowie, z uwagi na usytuowanie studni, istniejącą budowę geologiczną i warunki hydrogeologiczne, poza strefą ochrony bezpośredniej ustanowiona została strefa ochrony pośredniej zewnętrznej o promieniu około 60 m wokół studni.

⁶ Wody podziemne występujące w utworach starszych nie są wykorzystywane gospodarczo. Stosunkowo dużą zasobnością charakteryzujący się mioceniński poziom wodonośny cechuje brunatne zabarwienie, natomiast oligoceniński poziom wodonośny o nie budzącej zastrzeżeń jakości wody - cechuje stosunkowo niewielką wydajność.

Pod względem klimatycznym cała gmina Strzegowo położona jest w regionie mazowiecko-podlaskim, charakteryzującym się między innymi długą, mroźną i śnieżną zimą oraz niedoborem opadów w okresie wegetacji. Amplitudy temperatur są duże. Średnia temperatura najcieplejszego miesiąca (lipca) wynosi 17,3°C, najchłodniejszego (stycznia) - 2,8°C a średnie miesięczne temperatury i średnia roczna (7,3°C) wskazują na korzystne warunki termiczne w ciągu całego roku. Średnia roczna suma opadów na terenie gminy Strzegowo kształtuje się na poziomie około 544 mm. Wielkość i częstość opadów ma wpływ na zasoby wód powierzchniowych, stosunki wodne w glebie, a także na wilgotność powietrza i wymywanie zanieczyszczeń pyłowo – gazowych z atmosfery. Dominują wiatry z kierunku zachodniego, w okresie letnim wzrasta udział wiatrów północno – zachodnich, w okresie zimowym - wiatrów południowo – zachodnich. Najrzadziej obserwowane są wiatry z kierunku południowego. Przeważają wiatry słabe i bardzo słabe.

Przedstawioną wyżej ogólną charakterystykę warunków termicznych modyfikują lokalne warunki fizjograficzne, związane między innymi z ukształtowaniem terenu, sposobem jego zagospodarowania oraz stopniem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Obszarami najbardziej narażonymi na powstawanie zastoisk wilgotnego powietrza są tereny łąk i pastwisk, zwłaszcza dolina rzeki Wkry. W związku z dużą wilgotnością często występują tu mgły, które mają bardzo niekorzystny wpływ na warunki klimatyczne: skracają czas ekspozycji na promieniowanie słoneczne i utrudniają je oraz rozpraszają zanieczyszczenia. Obszary wyżej położone tj. poza dolinami rzek oraz terenowymi obniżeniami, dostatecznie przewietrzane charakteryzują się dobrymi warunkami klimatu lokalnego. Część miejscowości Strzegowo, na terenie której znajduje się teren objęty *zmianą studium*, stanowi fragment płaskiej równiny denudacyjnej. Odznacza się dobrymi warunkami klimatu lokalnego, zarówno solarnymi jak i termiczno-wilgotnościowymi. Na terenach płaskich o podłożu zwartym, dobrze uwilgotnionym i o dużej przewodności cieplnej, niebezpieczeństwo wystąpienia przymrozków jest najmniejsze. Większe prawdopodobieństwo nocnych przymrozków występuje na terenach o małym nachyleniu, mniej zwartym podłożu, słabszej przewodności cieplnej, bez zwartej szaty roślinnej lub na terenach użytkowanych rolniczo.

Przy obecnym zagospodarowaniu miejscowość gminna Strzegowo cechuje się na ogół dobrymi warunkami aerosanitarnymi. Tło zanieczyszczeń kształtują głównie lokalne kotłownie i paleniska domowe oraz emisja niezorganizowana z podłoża podczas suszy i wietrznej pogody, zwłaszcza w okresie prac polowych.

Do źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza o lokalnym, ograniczonym zasięgu należą środki transportu, które emitują do powietrza wiele substancji. W sąsiedztwie analizowanego terenu objętego *zmianą studium* (działki nr ew. 335/1, 335/2, 331/10, 331/12, 337, 711/1 w obrębie geodezyjnym Strzegowo Osada), poza terenami zabudowanymi (mieszkaniowymi, przemysłowo-składowymi), lasami i terenami użytkowymi rolniczo, występują tereny komunikacyjne o stosunkowo dużym natężeniu ruchu, są to:

- droga powiatowa nr 2352W relacji Strzegowo - Niedzbórz - Pniewo Czeruchy w ciągu ulicy Słowackiego;
- droga gminna w ciągu ulicy 11 listopada, łącząca drogę w kierunku Radzanowa z drogą w kierunku Ciechanowa i przecinająca drogę krajową nr 7 Warszawa-Gdańsk. Realizacja tej drogi w znacznym stopniu odciąża centrum miejscowości gminnej od ruchu pojazdów ciężarowych poruszających się na tym odcinku. Zbudowany odcinek drogi o przekroju jednojezdniowym, dwupasmowym zaopatrzonej w obustronne chodniki oraz jednostronną ścieżkę rowerową pełni rolę północnej obwodnicy Strzegowa.

Ze względu na emisję substancji zapachowo czynnych, na stan higieny atmosfery miejscowości gminnej i całej gminy Strzegowo, wpływają również liczne obiekty hodowlane. W produkcji zwierzęcej analizowanego obszaru, obok chowu bydła i trzody chlewnej, dominuje specjalistyczna produkcja zwierzęca, głównie drobiarska. W samym tylko Strzegowie zlokalizowane są 3 kurniki o łącznej obsadzie 96,4 DJP (24 100 kur niosek). Większe obiekty hodowlane są źródłem niezorganizowanych emisji nieszkodliwych lecz uciążliwych dla sfery mieszkaniowej odorów, zanieczyszczeń bakteriologicznych, pyłów i związków azotu. Mają one stosunkowo niewielki zasięg i nie stanowią dużego zagrożenia dla środowiska. Jakość powietrza jest jednym z zasadniczych elementów decydującym o funkcjonowaniu całego ekosystemu oraz kształtującym warunki życia ludzi. Ponieważ naturalne źródła zanieczyszczeń na analizowanym obszarze odgrywają znikomą rolę, czynnikiem wpływającym na jakość powietrza jest emisja zanieczyszczeń pochodzenia antropogenicznego (gospodarka komunalna, komunikacja, działalność gospodarcza: rolnicza, usługowa i produkcyjna).

5.2. Walory przyrodnicze

Okolo 94,9% ogólnej powierzchni gminy Strzegowo, w tym teren objęty *zmianą studium* stanowią tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach oraz wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z wypoczynkiem, a także ich funkcją jako korytarzy ekologicznych.

Jest to Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu (OChK), który w gminie Strzegowo zajmuje około 20328 ha. Poza OChK znajdują się niewielkie fragmenty położone w północnej części gminy (Syberia, Kowalewko) oraz w jej części południowej (Mączewo). W obszarze chronionego krajobrazu konieczne jest utrzymanie i kształtowanie systemu naturalnych powiązań przyrodniczych, obejmujących aktywne biologicznie ekosystemy łąkowe, bagienne, wodne i leśne, które mają zasadniczy wpływ na utrzymanie równowagi biologicznej w środowisku przyrodniczym. Oś obszaru chronionego krajobrazu stanowi malownicza dolina rzeki Wkry, która pełni ważną rolę jako krajowy ciąg ekologiczny, z towarzyszącymi jej różnorodnymi zbiorowiskami roślinnymi⁷. Charakterystycznym i jednocześnie zanikającym zbiorowiskiem w krajobrazie ekologicznym regionu jest łąg wierzbowo-topolowy z bagienno-szuwarowymi gatunkami. W wielu miejscach drzewostan jest luźny a skład gatunkowy ubogi. Kompleksy leśne połączone są ciągami powiązań przyrodniczych opartymi na terenach charakteryzujących się największym w skali gminy zróżnicowaniu morfologicznym, hydrograficznym, glebowym, florystycznym, faunistycznym i mikroklimatycznym. Są to rozległe obniżenia, nieckowate doliny i trudno dostępne tereny bagienne, które tworzą korzystne warunki dla funkcjonowania układu powiązań przyrodniczych i stanowią obszary migracji faunistycznych. Ze względu na znaczny stopień naturalności oraz duże zróżnicowanie poszczególnych elementów środowiska są to tereny atrakcyjne krajobrazowo i odporne na antropopresję.

Zasady gospodarowania na tym obszarze reguluje rozporządzenie nr 24 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 roku w sprawie Nadwkrzańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 91 z 2005 r. poz. 2456) (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 91 poz. 2456) z późn. zmianami:

- rozporządzenie nr 12 Wojewody Mazowieckiego z dnia 3 kwietnia 2007 roku. zmieniające rozporządzenie w sprawie Nadwkrzańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 67 z 2007 r. poz. 1527);
- uchwała nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r. zmieniająca niektóre rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego dotyczące obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2013 r. poz. 2486).

Atrakcyjność całego obszaru podnoszą kompleksy leśne porastające wysoczyznę morenową, urozmaiconą rzeźbą terenu oraz zieleń parkowa i liczne pomniki przyrody (głaz narzutowy, pojedyncze drzewa, grupy drzew).

⁷ Największą powierzchnię w gminie zajmują siedliska borów mieszanych dębowo-sosnowych i borów sosnowych, siedliska łągu olszowo-jesionowego w dolinach rzek i rozległych obniżeniach oraz siedliska lasu dębowo-grabowo-lipowego serii ubogiej. pozostałe siedliska zajmują niewielkie powierzchnie.

Najbliżej terenu objętego *zmianą studium*, w odległości około 1200 m na południowy-zachód, za pomnik przyrody uznana została grupa drzew rosnąca przy zabytkowym kościele parafialnym p.w. św. Anny (nr rejestru zabytków A-142 z dnia 12.04.1962) w Strzegowie. Są to okazałych rozmiarów dwa dęby szypułkowe o wysokości 20 metrów i obwodach: 610 cm i 513 cm, których celem ochrony jest zachowanie wartości przyrodniczych, krajobrazowych, naukowych, kulturowych i historycznych. Dla ich ochrony wprowadzonych zostało szereg zakazów – zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Mazowieckiego nr 38 z dnia 18 sierpnia 2008 r. w sprawie pomników przyrody położonych na terenie powiatu mławskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. Nr 152 poz. 5336).

5.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem planistycznym o znaczeniu strategicznym dla rozwoju przestrzennego gminy, między innymi poprzez określenie kierunków zagospodarowania, które należy brać pod uwagę przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Jest opracowaniem określającym politykę przestrzenną gminy. *Zmiana studium* sporządzana jest na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którą celem studium jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania, jako wiążących dla organów gminy przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

W uchwale nr XXXVII/218/2013 Rady Gminy Strzegowo z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia *zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo* przyjętego uchwałą nr XXIV/139/2012 z dnia 28 listopada 2012 roku określony został obszar, którego ma dotyczyć *zmiana studium*. Obszar ten położony w miejscowości Strzegowo obejmuje część terenu zabudowy produkcyjno-magazynowej z przeznaczeniem na cele zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej.

W przypadku braku realizacji *zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo*, zmiany w środowisku będą zbliżone do zmian jakie nastąpiłyby w przypadku uchwalenia tego dokumentu a następnie realizacji, ze względu na aktualność większości zapisów obowiązującego studium, które w sporządzanej *zmianie studium* zachowały swoje brzmienie.

W aspekcie potencjalnych oddziaływań na środowisko funkcja dotychczasowa - produkcyjno-magazynowa, zastąpiona zostanie mniej uciążliwą dla środowiska – funkcją mieszkaniowo-usługową. Wymiernym efektem realizacji *zmiany studium* będzie uporządkowanie terenów po SKR i zlewni mleka w miejscowości Strzegowo, wynikające z przekształceń własnościowych i dostosowania ich przeznaczenia do pełnienia nowych funkcji. Projekt *zmiany studium* nie zawiera rozwiązań, które byłyby dla środowiska szczególnie uciążliwe lub które znacząco zmieniłyby jego funkcjonowanie. Potrzeba *zmiany studium* zaistniała bowiem przy niezmiennych istotnych uwarunkowaniach zagospodarowania przestrzennego gminy⁸, a co za tym idzie, przy zachowaniu określonych w nim celów i kierunków rozwoju. Sporządzenie *zmiany studium* umożliwi odpowiednie, niezagrażające łaadowi przestrzennemu oraz walorom przyrodniczo-krajobrazowym zagospodarowywanie atrakcyjnie położonych terenów w centrum miejscowości gminnej Strzegowo.

W przypadku braku realizacji opracowywanej *zmiany studium* środowisko przyrodnicze gminy nadal podlegać będzie oddziaływaniom antropogenicznym oraz oddziaływaniom związanym z naturalnymi procesami (fizycznymi, chemicznymi i biotycznymi). Procesy biotyczne związane z rozwojem szaty roślinnej i świata zwierząt uzależnione są od procesów abiotycznych, w tym od wielkości opadów atmosferycznych, temperatur, warunków anemometrycznych, zachmurzenia. Z kolei rozwój szaty roślinnej jest równocześnie czynnikiem warunkującym w znacznym stopniu stan i intensywność zachodzących procesów abiotycznych, np. od tego czy pokrywa roślinności skutecznie chroni powłokę litosfery uzależniona jest między innymi intensywność procesów erozji itd. Podsumowując, w przypadku braku realizacji *zmiany studium* środowisko przyrodnicze nie pozostanie na obecnym stanie funkcjonowania. Rezygnacja ze zmiany funkcji terenu objętego *zmianą studium* (z produkcyjno-magazynowej na mieszkaniowo-usługową) nie pozostawi bez zmian aktualnego stanu użytkowania gruntów (tereny osiedlowe, komunikacyjne, tereny otwarte: lasy, użytki rolne, wody) w Strzegowie. Powierzchnia użytków rolnych nadal będzie się zmniejszać w wyniku realizacji obecnie obowiązującego studium, stanowiącego podstawowy dokument realizacji gospodarki przestrzennej gminy.

⁸ Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego dotyczące: stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego; stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej; warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia; zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia; występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych, występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych, występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych, występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych, stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami; wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej nie mają bezpośredniego wpływu na obszar objęty *zmianą studium*.

Cały dokument *zmiany studium* zawiera liczne zapisy, które mają na celu ograniczenie ewentualnych uciążliwości dla ludzi i środowiska. Pełne uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych⁹ sprzyja zapewnieniu trwałości podstawowych procesów przyrodniczych oraz odnawialności zasobów środowiska. Określone w studium podstawowe kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym zmierzają do tworzenia warunków dla rozwoju podstawowej funkcji gminy tj. rolnictwa oraz aktywizacji gospodarczej poprzez przygotowanie oferty terenów dla funkcji produkcyjnych, **usługowo – osadniczych** i rekreacyjnych. Rozwojowi funkcji usługowo-osadniczych w Strzegowie sprzyjają przede wszystkim korzystne uwarunkowania przestrzenne, którymi są: istniejące zainwestowanie, dostępność do drogi krajowej nr 7, uzbrojenie terenów, wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe i kulturowe oraz planowana budowa zbiornika retencyjnego Strzegowo-Unierzyż na rzece Wkrze, która w znaczący sposób wpłynie na podniesienie atrakcyjności krajobrazowej i rekreacyjnej nie tylko miejscowości gminnej, ale również całej gminy Strzegowo. Uzasadnione jest zatem podejmowanie działań zmierzających do przemian strukturalnych w zagospodarowaniu przestrzennym, które są warunkiem lepszego wykorzystania powierzchni ziemi.

6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

W projekcie *zmiany studium*, po analizie lokalnych różnicowań przestrzennych wynikających z uwarunkowań przyrodniczych, społeczno-ekonomicznych i techniczno-infrastrukturalnych, predyspozycji funkcjonalnych oraz roli poszczególnych obszarów w dotychczasowym rozwoju gospodarczym gminy, utrzymane zostały określone w obowiązującym studium kierunki działań w zakresie zagospodarowania przestrzennego, tj.:

- zachowanie i rozwój wykształconych funkcji dla poszczególnych obszarów i jednostek osadniczych:
 - rozwój miejscowości Strzegowo jako wielofunkcyjnego ośrodka mieszkaniowo-usługowego z obiektami działalności gospodarczej,
 - zachowanie i aktywizacja funkcji mieszkaniowo-usługowej w Niedzborzu, Unierzyżu, Dąbrowie i Kowalewku,
 - wykorzystanie lokalnych zasobów rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- rozwój funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej w oparciu o zbiornik retencyjny Strzegowo-Unierzyż,

⁹ Uwarunkowania ujęte w dokumencie studium przyjętym w 2012 roku nie uległy istotnym zmianom mającym wpływ na strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy.

- uzupełnianie przestrzeni rolniczej o nowe tereny lasów i zadrzewień oraz wód powierzchniowych,
- modernizacja układu komunikacyjnego.

Realizacja tak określonych kierunków działań pozwoli na wykształcenie się miejscowości Strzegowo jako ośrodka o znaczeniu ponadlokalnym oraz wzrost aktywizacji gospodarczej i poprawę jakości życia mieszkańców całej gminy Strzegowo. Zakładany w studium rozwój społeczno-gospodarczy gminy związany jest z wykorzystaniem zasobów środowiska oraz przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko. Znaczące oddziaływanie na środowisko towarzyszące przede wszystkim modernizacji układu komunikacyjnego oraz budowie zbiornika retencyjnego Strzegowo-Unierzyż zostało szczegółowo opisane w sporządzonej, do obowiązującego obecnie studium¹⁰, prognozie oddziaływania na środowisko (2012 r.).

7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody

W prognozie oddziaływania na środowisko, sporządzonej do obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo zidentyfikowane zostały główne problemy przyrodnicze i ekologiczne, którymi są:

- konieczność przestrzegania zasad gospodarowania na terenach chronionych oraz wokół obiektów prawnie chronionych przy jednoczesnej potrzebie rozwoju działalności gospodarczej m.in. powierzchniowa eksploatacja kruszywa,
- stan czystości wód rzeki Wkry, będący wynikiem zaniedbań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w zlewni górnej i środkowej Wkry uniemożliwia bezpośrednie rekreacyjne wykorzystanie rzeki,
- duże tereny występowania złóż surowców mineralnych wobec konieczności ograniczania wydobycia na potrzeby lokalne (lokalizacja w obrębie obszaru chronionego krajobrazu).

Większość wymienionych problemów przyrodniczych dotyczy obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody, w szczególności ze względu na ograniczone możliwości gospodarczego inwestowania na terenach chronionych – zgodnie z obowiązującymi na tych obszarach zasadami gospodarowania.

¹⁰ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo przyjęte uchwałą nr XXIV/139/2012 Rady Gminy Strzegowo z dnia 28 listopada 2012 roku.

Zgodnie z rozporządzeniem nr 24 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 roku ze zmianami (rozporządzenie nr 12 Wojewody Mazowieckiego z dnia 3 kwietnia 2007 roku, uchwała nr 34/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 lutego 2013 r.) w sprawie Nadwkrzańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obejmującego około 95% powierzchni gminy Strzegowo, na tym terenie obowiązuje szereg zakazów:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.). Zakaz ten nie dotyczy przedsięwzięć służących obsłudze ruchu komunikacyjnego, turystyce oraz przedsięwzięć bezpośrednio związanych z rolnictwem i przemysłem spożywczym;
- zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodnoblotnych;
- zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- zakaz wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu. Zakaz ten nie dotyczy wydobywania piasku i żwiru na pow. nie przekraczającej 2 ha przy przewidywanym rocznym wydobyciu nie przekraczającym 20 000 m³, jeżeli działalność będzie prowadzona bez użycia materiałów wybuchowych – zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze oraz zgodnie z ustaleniami wynikającymi z zatwierdzonych w dniu wejścia w życie rozporządzenia dokumentacji geologicznych;
- zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Zakaz ten nie dotyczy obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Konieczność respektowania w/w zakazów oraz innych zasad gospodarowania zawartych w aktach prawnych (rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego, Uchwała Sejmiku Województwa Mazowieckiego) dotyczących Nadwkrzańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu wynika z potrzeby ochrony istniejących zasobów i walorów środowiska przyrodniczego oraz ograniczania zainwestowania do form najmniej ingerujących w środowisko. Obszar chronionego krajobrazu w gminie Strzegowo ma bowiem ścisłe powiązania z krajową siecią ekologiczną, w której przepływająca przez teren gminy rzeka Wkra stanowi korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym.

Do istotnych, z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, należy ponadto istnienie faktycznych i potencjalnych (tj. w sytuacjach awaryjnych) zagrożeń dla utrzymania wysokiej jakości środowiska przyrodniczego, w związku z funkcjonowaniem obiektów specjalistycznej produkcji zwierzęcej, zlokalizowanych między innymi w Strzegowie¹¹, wśród których znajdują się zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej¹²:

- „Chów i Hodowla Drobiu” Maciej Śliwiński w Mdzewie ze względu na magazynowanie około 79,5 Mg płynnego gazu propan,
- Ferma drobiu Dawid Błażkiewicz w Mdzewie ze względu na magazynowanie około 60 Mg płynnego gazu propan (zakład uwzględniony z sporządzanej *zmianie studium*).

Ze względu na stosunkowo duże nagromadzenie obiektów specjalistycznej produkcji zwierzęcej w gminie Strzegowo oraz występujące konflikty społeczne związane z ich eksploatacją, konieczne było wprowadzenie ograniczeń w zakresie budowy nowych i rozbudowy istniejących obiektów produkcji zwierzęcej. W *zmianie studium*:

- obowiązuje zakaz lokalizacji nowych obiektów produkcji zwierzęcej o obsadzie powyżej 210 DJP,
- dopuszcza się realizację nowych obiektów specjalistycznej produkcji zwierzęcej (kurniki, chlewnie) o wielkości obsady zwierząt do 210 DJP przy zachowaniu odległości minimum 1000 m od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi,
- dopuszcza się możliwość rozbudowy istniejących obiektów produkcji zwierzęcej do 210 DJP.

¹¹ Poza miejscowością Strzegowo kompleksy zabudowy (3-10 budynków inwentarskich z obiektami towarzyszącymi) związane z prowadzeniem specjalistycznej produkcji zwierzęcej, zlokalizowane są w obrębach geodezyjnych: Adamowo, Mdzewo, Marysinek i Rydzyn Szlachecki.

¹² Zgodnie z kryteriami ilościowo-jakościowymi określonymi w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 kwietnia 2002 roku w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. Nr 58, poz. 535, zm. z 2006 r. Nr 30, poz. 208).

8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym zawarte w różnych dokumentach strategicznych (planach, strategiach, politykach, konwencjach) przeanalizowano pod kątem ich spójności z realizowaną w projekcie *zmiany studium* zasadą zrównoważonego rozwoju.

Zrównoważonemu rozwojowi - jednej z polityk horyzontalnych Unii Europejskiej została poświęcona Strategia zrównoważonego rozwoju UE (2001 r.) oraz bazująca na niej Odnowiona strategia UE dotycząca trwałego rozwoju (2006 r.). Dokument przedstawia zmieniającą się rolę zrównoważonego rozwoju w kształtowaniu polityki UE w najważniejszych obszarach przekrojowych: zmiany klimatu i czysta energia, zrównoważony transport, zrównoważona konsumpcja i produkcja, ochrona zasobów naturalnych i gospodarowanie nimi, zdrowie publiczne, integracja społeczna, demografia i migracja oraz wyzwania w zakresie globalnego ubóstwa i trwałego rozwoju.

Do głównych wyzwań Odnowionej strategii Unii Europejskiej dotyczącej trwałego rozwoju należą:

- w obszarze zmiany klimatu i czysta energia - ograniczenie zmian klimatu oraz ich kosztów i negatywnych skutków, jakie obciążają społeczeństwo i środowisko naturalne,
- w obszarze zrównoważony transport - doprowadzenie do spełniania przez systemy transportowe gospodarczych, społecznych i dotyczących środowiska potrzeb społeczeństwa, przy jednoczesnej minimalizacji ich niepożądanego wpływu na gospodarkę, społeczeństwo i środowisko przyrodnicze,
- w obszarze zrównoważona konsumpcja i produkcja - propagowanie modelu zrównoważonej konsumpcji i produkcji,
- w obszarze ochrona zasobów naturalnych i gospodarowanie nimi - poprawa gospodarowania zasobami naturalnymi oraz unikanie ich nadmiernej eksploatacji,
- w obszarze zdrowie publiczne - promocja zdrowia publicznego na równych warunkach oraz większa ochrona zdrowia przed zagrożeniami,
- w obszarze integracja społeczna, demografia i migracja - integracja społeczeństwa dzięki uwzględnieniu solidarności wewnątrz- i między-pokoleniowej oraz zapewnienie stabilnej jakości życia, jako koniecznego warunku trwałego indywidualnego komfortu,

- w obszarze wyzwania w zakresie globalnego ubóstwa i trwałego rozwoju - propagowanie trwałego rozwoju, dbałość by polityka UE była zgodna z globalnymi celami trwałego rozwoju oraz z międzynarodowymi zobowiązaniami Unii.

Zasada zrównoważonego rozwoju (art. 5 w Konstytucji RP) jest również wiodącą zasadą polityki ekologicznej w Polsce. Najważniejszymi zadaniami polityki ekologicznej państwa jest ponadto: poprawa jakości środowiska, powstrzymanie niekorzystnych zmian klimatu oraz ochrona zasobów naturalnych, w tym różnorodności biologicznej. Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 jest strategicznym dokumentem, w którym określonym celom i priorytetom ekologicznym przyporządkowane zostały kierunki działań konieczne dla zapewnienia właściwej ochrony środowiska przyrodniczemu. Polska musi sprostać trudnym zadaniom związanym z ochroną atmosfery i przeciwdziałaniem zmianom klimatu. Wyzwaniem dla kraju jest także sprostanie unijnym dyrektywom w sprawie jakości powietrza. Dla terenów, które nie spełniają unijnych standardów jakości powietrza, zostaną opracowane i zrealizowane programy naprawcze. Konieczna będzie również promocja najnowszych technologii służących ochronie środowiska, w tym promocja rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz modernizacja przemysłu energetycznego.

Zgodnie z polityką ekologiczną, zasady ochrony środowiska i przyrody powinny być uwzględniane w planach zagospodarowania przestrzennego. Konieczne jest wdrożenie przepisów umożliwiających przeprowadzanie ocen oddziaływania na środowisko już na etapie opracowywania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W dokumencie duży nacisk położono na ochronę zasobów naturalnych. Zakończenie prac nad listą obszarów Natura 2000 będzie miało istotne znaczenie dla przyspieszenia realizacji inwestycji infrastrukturalnych, w tym kolektorów kanalizacyjnych i linii energetycznych. Ważnym zadaniem dla zachowania i rozwoju różnorodności biologicznej będzie kontynuacja zalesień i zadrzewianie korytarzy ekologicznych łączących kompleksy leśne oraz racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi, w szczególności gospodarowanie wodą.

Założono również bardziej racjonalne korzystanie z zasobów geologicznych i poprawę gospodarki odpadami, zwłaszcza odpadami komunalnymi. W dokumencie przewidziane są także działania służące podniesieniu świadomości ekologicznej społeczeństwa (zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”) oraz bezpieczeństwa ekologicznego, w tym: ocena ryzyka powodziowego, ochrona gleb, rekultywacja terenów zdegradowanych i ochrona przed hałasem.

Osiąganiu celów polityki ekologicznej sprzyja przestrzeganie następujących zasad:

- integralności polityki ekologicznej - uwzględnienie, na równi z celami gospodarczymi i społecznymi, celów ekologicznych;
- równego dostępu do środowiska przyrodniczego i jednakowego obowiązku jego ochrony;
- zanieczyszczający płaci - odpowiedzialność za skutki zanieczyszczenia i stwarzania zagrożeń ponosi jednostka użytkująca zasoby środowiska;
- uspołecznienia przez stworzenie warunków do uczestnictwa obywateli;
- ekonomizacji polityki ekologicznej, czyli osiągnięcia postawionych celów minimalnym nakładem sił i środków;
- przezorności - podwojenie działań, gdy pojawia się uzasadnione prawdopodobieństwo wystąpienia problemu;
- prewencji - podejmowanie działań zabezpieczających na wszystkich etapach realizacji przedsięwzięć;
- stosowania najlepszych dostępnych technik (BAT);
- subsydiarności - stopniowe przekazywanie kompetencji i uprawnień na niższe szczeble zarządzania środowiskiem.

Ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym cele ochrony środowiska uwzględnione zostały w projekcie *zmiany studium* poprzez sformułowanie nowych lub doprecyzowanie kierunków działań w zakresie zagospodarowania przestrzennego (wymienione poniżej) – zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju:

- W strukturze przestrzennej gminy Strzegowo wyróżnia się tereny o następującym przeznaczeniu:
 - *W miejscowości Strzegowo wyznacza się teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z istniejącego terenu zabudowy obiektów produkcyjnych składów i magazynów. Dopuszcza się lokalizowanie usług nieuciążliwych (o uciążliwości niewykraczającej poza granice własności) w formie obiektów wolnostojących lub w formie wbudowanej oraz urządzeń infrastruktury technicznej, dróg dojazdowych i parkingów dla potrzeb lokalnych.*
 - Tereny zabudowy usługowej obejmują tereny istniejących i planowanych usług nieuciążliwych o charakterze publicznym (...). *W miejscowości Strzegowo część terenu przeznaczonego dotychczas pod zabudowę obiektów produkcyjnych, składów i magazynów przeznacza się pod zabudowę usługową.* Dopuszcza się lokalizację innych obiektów związanych z funkcją podstawową oraz obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji.

- Tereny użytkowane rolniczo obejmują grunty orne, użytki zielone, rozproszoną zabudowę zagrodową oraz pojedyncze działki zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (*po zmianie funkcji siedlisk rolniczych*) a także drogi dojazdowe do pól.
- W zakresie kształtowania zagospodarowania terenów przewidzianych do zainwestowania zgodnie ze wskazanym przeznaczeniem terenów, studium określa następujące zasady:
 - standardy kształtowania zabudowy

Rodzaj zabudowy	Minimalna powierzchnia działki (m²)	Maksymalna wysokość zabudowy	Minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej	Maksymalny wskaźnik zabudowy
Mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca	800	2 kondygnacje (12m)	60%	20%
Mieszkaniowa jednorodzinna bliźniacza	500	2 kondygnacje (12m)	40%	50%
Zabudowa wielorodzinna	1000	4 kondygnacje (12m)	30%	70%
Zabudowa usługowa	800	12m	20%	80%
Letniskowa	1500	2 kondygnacje (9m)	70%	20%
Mieszkaniowo-usługowa	1500	12m	30%	60%
Turystyczno-rekreacyjna	1500	12m	40%	40%
Produkcyjno-usługowa	1500	12m	20%	80%

- w zabudowie wielorodzinnej dopuszcza się lokalizację budynków zamieszkania zbiorowego, usług nieuciążliwych,
- wskaźniki dotyczące minimalnej liczby miejsc postojowych dla samochodów osobowych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dla zabudowy mieszkaniowej (...) wielorodzinnej – min. 1 miejsce/lokal mieszkalny.
- Zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej:
 - dopuszcza się realizację nowych obiektów specjalistycznej produkcji zwierzęcej (kurniki, chlewnie) o wielkości obsady zwierząt do 210 DJP przy zachowaniu odległości minimum 1000 m od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi.

Projekt zmiany studium nie przewiduje żadnego rodzaju zagospodarowania, które mogłoby być w konflikcie z przeanalizowanymi i wymienionymi wyżej celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

9. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W niniejszej prognozie szczegółowo przeanalizowano powiązania przyczynowo - skutkowe oraz prognozowane skutki realizacji poszczególnych zamierzeń (funkcji) w zakresie objętym projektem *zmiany studium*. Dotyczą one przede wszystkim analizowanego terenu (działki nr ew. 335/1, 335/2, 331/10, 331/12, 337, 711/1 obrębu geodezyjnego Strzegowo Osada), ale uwzględniają również wpływ na tereny sąsiednie.

Określone w projekcie *zmiany studium* kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz przyporządkowane im działania w różnym stopniu wpłyną na stan środowiska przyrodniczego: zmiany warunków środowiskowych, przekształcenia krajobrazu oraz lokalne zanieczyszczenie środowiska. W różnym stopniu oddziaływać będą na zdrowie ludzi i dotyczyć takich elementów środowiska jak: bioróżnorodność, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, dobra materialne - zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2e) ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zmianami).

W poniższej tabeli oceniony został potencjalny wpływ kierunków działań na poszczególne elementy charakteryzujące środowisko przyrodnicze oraz dotyczące środowiska życia ludzi. Sporządzona tabela nawiązuje zakresem, formą i sposobem prezentacji do tabeli określającej wpływ poszczególnych kierunków działań na środowisko ujętych w obowiązującym studium. Ze względu na miejsce oraz charakter zapisów *zmiany studium* odniesiono się w szczególności do kierunków działań dotyczących: 1. zagospodarowania oraz użytkowania terenów, 2. kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Analizę przewidywanego znaczącego oddziaływania przeprowadzono w odniesieniu do nowych lub doprecyzowanych kierunków działań przy zastosowaniu następujących oznaczeń:

Rodzaj oddziaływań	Wpływ na środowisko	Oznaczenie
pozytywne	korzystny (m.in. poprawa jakości)	↑
negatywne	negatywny (m.in. pogorszenie jakości)	↓
niezauważalne i/lub bez znaczenia	znikomy	□

Wpływ poszczególnych kierunków działań na środowisko

Kierunki działań dotyczące ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW	Elementy środowiska											
	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	wody	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
we wszystkich jednostkach osadniczych przewiduje się realizację zabudowy mieszkaniowej lub mieszkaniowo - usługowej na wolnych działkach w ciągach istniejącej zabudowy	□	□	□	□	□	↓	↓	□	□	□	□	↑
uzupełnianie zabudowy może następować pod warunkiem zachowania istniejącej linii zabudowy, charakteru i gabarytów sąsiedniej zabudowy, z uwzględnieniem występowania obiektów chronionych i dostosowanych do skali tradycyjnego budownictwa	□	□	□	□	□	↓	↓	□	□	□	□	↑
forma architektoniczna budynków mieszkalnych, mieszkalno-usługowych, usługowych oraz związanych z działalnością produkcyjną powinna harmonijnie wpisywać się w krajobraz, w szczególności eksponować wartości architektury współczesnej w zakresie konstrukcji, formy, materiałów budowlanych i detali architektonicznych	□	□	□	□	□	□	□	↑	□	□	□	↑
zalecane <i>standardy kształtowania zabudowy</i>	□	□	□	□	□	□	□	↑	□	□	□	↑
dopuszcza się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego odstępstwo od określonych w Studium wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenów maksymalnie do 20%	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□

Wpływ poszczególnych kierunków działań na środowisko

Kierunki działań	Elementy środowiska											
	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	wody	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne
ZAGOSPODAROWANIE ORAZ UŻYTKOWANIE TERENÓW												
• w zabudowie wielorodzinnej dopuszcza się lokalizację budynków zamieszkania zbiorowego, usług nieuciążliwych	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
• w zabudowie usługowej dopuszcza się funkcję mieszkaniową dla obsługi lub właściciela obiektu	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
• na terenach zabudowy produkcyjnej i zagrodowej dopuszcza się wysokość obiektów wynikającą z wymogów technologicznych i konstrukcyjnych	□	□	□	□	□	□	□	↓	□	□	□	□
• wskaźniki dotyczące minimalnej liczby miejsc postojowych dla samochodów osobowych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
• dopuszcza się zagospodarowanie ciągów ekologicznych na cele związane z funkcją terenów bezpośrednio przylegających, jednak bez prawa zabudowy kubaturowej i pod warunkiem zachowania walorów przyrodniczo – krajobrazowych	↓	□	↓	↓	□	□	□	□	□	□	□	↑
• w obrębie zwartej zabudowy wsi obowiązuje zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii	□	↑	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□

Wpływ poszczególnych kierunków działań na środowisko

Kierunki działań	Elementy środowiska											
	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	wody	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne
w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jednostek osadniczych należy zapewnić układ komunikacyjny umożliwiający dojazd o każdej porze roku, jednostek ochrony przeciwpożarowej do obiektów budowlanych	□	↑	□	□	□	□	□	□	□	□	□	□
KSZTAŁTOWANIE ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ												
rolnictwo pełnić będzie wiodącą funkcję w rozwoju społeczno-gospodarczym i przestrzennym gminy	□	□	□	□	□	□	↑	↑	□	↑	□	□
zmniejszenie się ogólnej powierzchni użytków rolnych wynikać będzie z zalesienia gruntów najsłabszych jakościowo, wzrostu powierzchni terenów zabudowanych oraz realizacji zbiornika retencyjnego na rzece Wkrze	↑	↑	↑	↑	↑	↑	↓	□	↑	□	□	□
zapotrzebowanie na nowe tereny pod zagospodarowanie rolnicze (zagrody) wynikać będzie tylko ze zmiany lokalizacji istniejących siedlisk rolniczych lub w sporadycznych przypadkach z powstawania nowych gospodarstw na bazie gospodarstw likwidowanych. W uzasadnionych przypadkach mogą powstawać nowe siedliska zabudowy zagrodowej na terenach posiadających dostęp do drogi publicznej oraz wyposażone w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej	□	□	□	□	□	□	↓	□	□	□	□	□

Wpływ poszczególnych kierunków działań na środowisko

Kierunki działań		Elementy środowiska											
		różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	wody	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
• tereny użytkowane rolniczo o wysokiej wartości produkcyjnej powinny pozostać w użytkowaniu rolniczym i tylko w ograniczonym zakresie mogą być przeznaczone pod zabudowę nierolniczą (jedynie położone w bezpośrednim zapleczu terenów zabudowanych)		□	□	□	□	□	□	↓	□	□	↑	□	□
zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej	- w istniejącej zabudowie zagrodowej i związanej z obsługą rolnictwa, dopuszcza się możliwość rozbudowy, przebudowy i modernizacji obiektów oraz lokalizacji usług	□	□	□	□	□	↓	↓	□	□	□	□	↑
	- dopuszcza się lokalizację obiektów związanych z produkcją rolniczą na terenach rolnych bezpośrednio sąsiadujących z siedliskiem	□	□	□	□	□	↓	↓	□	□	□	□	↑
	- dopuszcza się przekształcanie istniejących siedlisk rolniczych na cele mieszkaniowe, usługowe, magazynowo-składowe lub działalność produkcyjną	□	□	□	□	□	↓	□	□	□	□	□	↑
	- dopuszcza się tworzenie nowej zabudowy zagrodowej, na działkach o minimalnej powierzchni 0,30 ha, bezpośrednio związanej z gospodarstwem rolnym o pow. przekraczającej średnią wielkość gospodarstw rolnych w gminie (z wyłączeniem lasów i nieużytków)	□	□	□	□	□	□	↓	□	□	□	□	↑

Wpływ poszczególnych kierunków działań na środowisko

Kierunki działań		Elementy środowiska											
		różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta	rośliny	wody	powietrze	powierzchnia ziemi	krajobraz	klimat	zasoby naturalne	zabytki	dobro materialne
zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej	- w strefie o szerokości 1000 m od projektowanego zbiornika retencyjnego ustala się zakaz lokalizacji nowych siedlisk rolniczych	↑	□	↑□	↑	↑	□	↑	↑	↑	□	□	□
	- zakaz lokalizacji nowych obiektów produkcji zwierzęcej o obsadzie powyżej 210 DJP	□	□	□	□	↑	□	↑	↑	↑	□	□	□
	- dopuszcza się realizację nowych obiektów specjalistycznej produkcji zwierzęcej (kurniki, chlewnie) o wielkości obsady zwierząt do 210 DJP przy zachowaniu odległości min. 1000 m od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi	□	□	□	□	□	↓	↓	↓	□	□	□	↑
	- dopuszcza się możliwość rozbudowy istniejących obiektów produkcji zwierzęcej do 210 DJP	□	□	□	□	□	↓	↓	↓	□	□	□	↑
	- dopuszcza się realizację dróg oraz napowietrznej i podziemnej sieci infrastruktury technicznej wraz z urządzeniami niezbędnymi do ich funkcjonowania	□	□	□	□	□	↓	↓	□	□	□	□	□
	- przeznaczanie pod zalesienie użytków rolnych o niskiej przydatności dla upraw rolniczych oraz nieużytków w pobliżu istniejących kompleksów leśnych lub zespołów zieleni wysokiej	↑	↑	↑	↑	↑	↑	□	↑	↑	□	□	□
	- utrzymanie terenów zadrzewień śródpolnych oraz zespołów roślinności położonej nad ciekami wodnymi	↑	↑	↑	↑	↑	↑	□	↑	↑	□	□	□

Przeprowadzona analiza wpływu poszczególnych kierunków działań na środowisko wskazuje, że realizacja projektu *zmiany studium* skutkować będzie w większości stosunkowo niewielkimi (o lokalnym zasięgu) zmianami środowiskowymi. Potencjalny negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi, związany z funkcjonowaniem usług nieuciążliwych w zabudowie wielorodzinnej (emisja hałasu, zanieczyszczeń do wód, powietrza, powstawanie odpadów) powinien być zminimalizowany poprzez respektowanie zasad zrównoważonego rozwoju, odpowiednie zagospodarowanie terenu oraz stosowanie wysokich standardów (wdrażanie nowoczesnych technologii oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik) w zakresie szeroko rozumianej ochrony środowiska. Zrównoważony rozwój gminy Strzegowo zakłada bowiem konieczność zachowania całej przyrody, nie tylko zróżnicowanych i bogatych ekosystemów, ale również ekosystemów ubogich w różnych stadiach sukcesji. Szczególnie pomocna przy tym podejściu jest konieczność respektowania zasad gospodarowania obowiązujących w Nadwkrzańskim Obszarze Chronionego Krajobrazu między innymi w odniesieniu do: ekosystemów leśnych, nieleśnych ekosystemów lądowych, ekosystemów wodnych, przestrzegania obowiązujących zakazów i ograniczeń w zagospodarowaniu. Wdrożenie zasad zrównoważonego użytkowania zasobów przyrody zawartych w rozdziale 3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego) zakłada przede wszystkim ochronę zasobów przyrodniczych, racjonalne ich użytkowanie oraz zapobieganie potencjalnym zagrożeniom.

Ze względu na czas, w jakim odczuwalne będą skutki realizacji ustaleń *zmiany studium*, w aspekcie horyzontu czasowego można wyróżnić następujące oddziaływania: stałe (zmiana ukształtowania powierzchni terenu, warunków klimatycznych), chwilowe (powstawanie odpadów budowlanych), krótkoterminowe (zmiany struktury krajobrazu), średnioterminowe (dostosowanie obiektów do pełnienia nowych funkcji) oraz długoterminowe (ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza). Oddziaływania według typów tj.: bezpośrednie (zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, zanieczyszczenie powietrza spalinami, pylenie z powierzchni odkrytych, miejsc składowania materiałów sypkich i obiektów w budowie), pośrednie (m.in. generowanie ruchu pojazdów na terenach preferowanych do zabudowy, wzrost presji na tereny cenne przyrodniczo), wtórne i skumulowane (nie występują i/lub bez znaczenia), w odniesieniu do poszczególnych przedsięwzięć – w szczegółowy sposób mogą być określone w procesie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego przeanalizowano również zagrożenia dla wartości przyrodniczych, w odniesieniu do najbliższego położonego obszaru Natura 2000 (w odległości około 20 km) tj. obszaru specjalnej ochrony ptaków PLB140008 Doliny Wkry i Mławki¹³. W Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Doliny Wkry i Mławki PLB140008 (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2014 roku, poz. 3722, Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2014 roku, poz. 1486), dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków (błotniaka łąkowego, derkacza, kszczyka, kulika wielkiego, podróżniczka, dziwoni) i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony zidentyfikowane zostały:

- zagrożenia istniejące: intensywne koszenie lub intensyfikacja, zaniechanie lub brak koszenia, usuwanie osadów, usuwanie mułu, gospodarka roślinnością wodną i przybrzeżną na potrzeby odwodnienia, wycinka lasów, pozbywanie się odpadów z gospodarstw;
- zagrożenia potencjalne: drapieżnictwo, zmiana sposobu upraw, płodozmian, intensyfikacja rolnictwa, nawozy sztuczne, zabudowa rozproszona, wypalanie, melioracje i osuszanie, usuwanie mułu, sukcesja, gospodarka roślinnością wodną i przybrzeżną na potrzeby odwodnienia, spływy kajakowe wraz z okazjonalną turystyką pieszą, polowania, wycinka lasów, usuwanie podszytu, inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku, usuwanie osadów.

W w/w zarządzeniu brak wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego) gminy Strzegowo, dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Takie wskazania znajdują się dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Działdowo oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Radzanów.

Zapisy projektu *zmiany studium* wykluczają realizację działań, które mogą wpłynąć negatywnie na funkcjonowanie w/w obszaru Natura 2000.

¹³ Obszar Natura 2000 PLB140008 Doliny Wkry i Mławki po raz pierwszy zatwierdzony został Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 179, poz. 1275). Aktualnie obowiązującym aktem prawnym dla tego obszaru jest Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133).

10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Rozwój gminy Strzegowo mający na celu pełne zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej możliwy jest jedynie przy jednoczesnym zrównoważonym zagospodarowywaniu poszczególnych terenów tj. z uwzględnieniem ochrony i racjonalnego kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego. W projekcie *zmiany studium* zastosowane zostały rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. Są to odpowiednio sformułowane zapisy:

1. odnoszące się do terenu objętego *zmianą studium*:

- dopuszczające lokalizowanie usług nieuciążliwych o uciążliwości niewykraczającej poza granice własności oraz usług nieuciążliwych w zabudowie wielorodzinnej;
- dopuszczające realizację nowych obiektów specjalistycznej produkcji zwierzęcej (kurniki, chlewnie) o wielkości obsady zwierząt do 210 DJP przy zachowaniu odległości minimum 1000 m od zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi,
- określające standardy kształtowania zabudowy dla planowanej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy usługowej i produkcyjno-usługowej (minimalna powierzchnia działki, maksymalna wysokość zabudowy, minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, maksymalny wskaźnik zabudowy);

2. dotyczące uwzględnienia w I części studium Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego:

- w punkcie 7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i mienia, wśród zakładów zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, fermy drobiu ze względu na magazynowanie ok. 60 Mg płynnego gazu propan – rozwiązanie mające na celu zapobieganie negatywnych oddziaływań na środowisko;
- w punkcie 15. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, wśród zadań wynikających z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego (Uchwała nr 180/2014 z dnia 7.07.2014r. Sejmiku Województwa Mazowieckiego - Dz. Urz. WM z 2014 roku poz. 6868) uwzględnienie zadań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko;

- sukcesywna sanitacja terenów o zabudowie rozproszonej na obszarach wiejskich (przydomowe oczyszczalnie ścieków lub wywożenie ścieków przy zapewnieniu ich oczyszczania);
- uwzględnianie obszarów zagrożenia powodzią w: studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, decyzjach o warunkach zabudowy, decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego;
- wprowadzanie zakazów i ograniczeń w użytkowaniu na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczonych w Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej sporządzonym dla rzeki Wkry;
- zachowywanie funkcji towarzyszących produkcji żywności, m.in.: utrzymywanie tradycyjnego krajobrazu rolniczego, zachowywanie wolnych przestrzeni użytkowanych rolniczo, utrzymywanie trwałych użytków zielonych dla ochrony bioróżnorodności;
- ochrona dolin rzecznych, obszarów mokradłowych i kompleksów leśnych, które stwarzają doskonałe warunki migracyjne zwierząt;
- zwiększanie powierzchni leśnej - wprowadzanie zalesień na gruntach rolnych V i VI klasy bonitacyjnej;
- zachowanie funkcji rolniczej na gruntach o wysokiej jakości i przydatności dla rolnictwa, w szczególności ograniczenie przeznaczenia gleb wysokich klas bonitacyjnych na cele nierolnicze;
- utrzymanie istniejących naturalnych zbiorników wodnych i terenów podmokłych, w szczególności starorzeczy, bagien i mokradeł, oczek wodnych oraz renaturalizację przekształconych odcinków rzek i terenów zalewowych;
- zwiększanie retencyjności zlewni województwa poprzez realizację Programu małej retencji dla województwa mazowieckiego, w tym budowa zbiornika retencyjnego „Strzegowo-Unierzyż” na rzece Wkrze;
- ograniczanie niskiej emisji (powierzchniowej) ze źródeł rozproszonych poprzez m. in. zmianę paliw węglowych na paliwa niskoemisyjne oraz wykorzystanie indywidualnych źródeł energii odnawialnej;
- kontynuację redukcji emisji ze źródeł punktowych do powietrza m.in. poprzez ograniczenie uciążliwości z ferm hodowlanych;
- zwiększenie ilości bazy noclegowej turystyki wiejskiej, w tym agroturystycznej o wysokim standardzie.

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie

Przyjęte w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo, kierunki zagospodarowania przestrzennego zmierzają do:

- zachowania i rozwoju wykształconych funkcji dla poszczególnych obszarów i jednostek osadniczych, są to:
 - rozwój miejscowości Strzegowo jako wielofunkcyjnego ośrodka mieszkaniowo-usługowego z obiektami działalności gospodarczej,
 - zachowanie i aktywizacja funkcji mieszkaniowo-usługowej w Niedźborzu, Unierzyżu, Dąbrowie i Kowalewku,
 - wykorzystanie lokalnych zasobów rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- rozwoju funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej w oparciu o zbiornik retencyjny Strzegowo-Unierzyż oraz rzekę Wkrę,
- uzupełniania przestrzeni rolniczej o nowe tereny lasów i zadrzewień oraz wód powierzchniowych,
- modernizacji układu komunikacyjnego.

Projekt opracowywanej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo obejmuje fragment terenu zabudowy produkcyjno-magazynowej (zgodnie z obowiązującym studium), który przeznaczony będzie na cele zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej. Konsekwencją tych ustaleń będą niewielkie i mało zauważalne zmiany w strukturze przestrzennej Strzegowa, głównie w zakresie zwiększenia powierzchni zabudowy mieszkaniowej oraz rozwoju funkcji usługowych. Ze względu na planowaną budowę zbiornika retencyjnego Strzegowo - Unierzyż na rzece Wkrze prognozuje się przede wszystkim rozwój usług turystyczno-wypoczynkowych. Na aktywizację gospodarczą całego obszaru może natomiast wpłynąć przewidywana rozbudowa drogi krajowej nr 7 do parametrów drogi ekspresowej, realizowana w nowym korytarzu komunikacyjnym z dwoma węzłami komunikacyjnymi na terenie gminy Strzegowo.

Ponieważ na terenie gminy Strzegowo Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu zajmuje ok. 95% ogólnej powierzchni gminy, podstawowe znaczenie dla zagospodarowania gminy, w tym miejscowości gminnej położonej w obszarze chronionym, ma problematyka ochrony środowiska. W tym też zakresie w procesie sporządzania *zmiany studium* było wskazywanie rozwiązań alternatywnych. Zrównoważony rozwój zapewniony został poprzez godzenie wymagań społecznych i gospodarczych z ekologicznymi funkcjami przestrzeni.

W *zmianie studium*, dla zabudowy: wielorodzinnej, usługowej i produkcyjno-usługowej doprecyzowane i uzupełnione zostały przede wszystkim standardy kształtowania zabudowy. Obok ustaleń odnoszących się bezpośrednio do terenu określonego w uchwale nr XXXVII/218/2013 Rady Gminy Strzegowo z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo przyjętego uchwałą nr XXIV/139/2012 z dnia 28 listopada 2012 roku, w *zmianie studium* wprowadzone zostały również zapisy dotyczące¹⁴:

- istnienia we wsi Mdzewo zakładu zaliczonego do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej – odniesieniu do zagrożenia bezpieczeństwa ludności i mienia,
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych w zakresie zadań ujętych w przyjętym uchwałą nr 180/2014 z dnia 7.07.2014 r. Sejmiku Województwa Mazowieckiego Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego i odnoszących się do gminy Strzegowo.

12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza *prognoza* wykonana została dla potrzeb zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo, w zakresie zgodnym z zakresem określonym w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zakres przestrzenny opracowania obejmuje obszar położony w miejscowości Strzegowo (obecnie teren zabudowy produkcyjno-magazynowej), przeznaczony na cele zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej oraz uwzględnia powiązania z sąsiednimi terenami. W procesie przygotowywania projektu *zmiany studium* i *prognozy* uwzględnione zostały dokumenty planistyczno-programowe powiatu mławskiego i województwa mazowieckiego pod kątem zapisów odnoszących się do obszaru gminy Strzegowo. Ważnym odniesieniem dla sporządzanej *prognozy* jest prognoza oddziaływania na środowisko opracowana w maju 2012 roku do projektu obowiązującego obecnie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzegowo przyjętego uchwałą nr XXIV/139/2012 z dnia 28 listopada 2012 roku. Zastosowano identyczne podejście metodyczne i wykorzystano metody: opisową, analogii środowiskowych oraz prognozowania.

¹⁴ W *zmianie studium* uwzględniono również orzeczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego Sygn. akt IV SA/Wa 961/13 z dnia 9 lipca 2013 r. poprzez usunięcie nieważnych zapisów w tekście studium oraz korektę w przeznaczeniu terenu w strefie oddziaływania gazociągu na rysunku – „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Podstawowym celem *prognozy* przygotowywanej równocześnie z projektem *zmiany studium* była identyfikacja i wskazanie wpływu na środowisko przyrodnicze oraz na zdrowie i warunki życia ludzi, jaki potencjalnie może nastąpić na skutek realizacji ustaleń *zmiany studium*, które wynikają z przekształceń własnościowych terenów (po SKR, zlewni mleka) oraz potrzeby dostosowania przeznaczenia terenów do pełnionych obecnie funkcji w miejscowości Strzegowo.

Określone kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz przyporządkowane im działania w różnym stopniu wpłyną na stan środowiska przyrodniczego. Ich realizacja będzie miała wpływ na zmiany warunków środowiskowych, przekształcenia krajobrazu oraz lokalne zanieczyszczenia środowiska (gleb, wód, powietrza). W różnym stopniu oddziaływać będzie na zdrowie ludzi i dotyczyć takich elementów środowiska jak: bioróżnorodność, zwierzęta, rośliny, woda, powietrze, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne oraz dobra materialne. Przy ocenie możliwych przemian poszczególnych elementów środowiska oraz środowiska jako całości założono pełną realizację ustaleń *zmiany studium*, które z założenia nie mają określonego horyzontu czasowego i w związku z tym mogą być realizowane sukcesywnie, w dłuższej perspektywie czasowej.